

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-3.0530.3.2025
Warszawa, 28 października 2025

ZAWIADOMIENIE O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w nawiązaniu do petycji z dnia 1 sierpnia 2025 r. w sprawie wprowadzenia zmian przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960), zwanej dalej „Prawem wodnym”, polegających na:

- 1) zapewnieniu każdemu właścicielowi, którego prawo własności zostaje ograniczone lub odebrane w wyniku ustalenia charakteru wód, prawa do odpowiedniego odszkodowania;
- 2) wprowadzeniu precyzyjnych, transparentnych i sprawiedliwych procedur ustalania charakteru wód z pełną możliwością udziału i obrony interesów właścicieli nieruchomości;
- 3) zapewnieniu zgodności z zasadą ochrony własności, wynikającej z Konstytucji RP oraz Europejskiej Konwencji Praw Człowieka

– uprzejmie informuję, że niniejsza petycja została **uznana za niezasadną**.

UZASADNIENIE

Odnosząc się do postulatów sformułowanych przez autora petycji należy wskazać, że w ocenie Ministerstwa Infrastruktury zgłoszone postulaty z pkt 2 i 3 znajdują już odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach prawa. W konsekwencji nie ma potrzeby zmiany przepisów Prawa wodnego w tym zakresie czy też wprowadzania nowych regulacji.

Prawo własności w polskim prawie jest chronione na wielu poziomach, w tym przepisami Konstytucji RP. Zgodnie z art. 21 ust. 1 Konstytucji RP, Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia. Natomiast stosownie do ust. 2 wyłączenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem. Rozwinięcie ochrony własności znajdujemy w przepisie art. 64 Konstytucji, z którego ust. 2 wynika, że własność, inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Zgodnie z art. 64 ust. 3 Konstytucji RP własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy i tylko w zakresie, w jakim nie narusza ona istoty prawa własności. Polska jest również stroną Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. poz. 284, z późn. zm.). Zgodnie z Protokołem 1 do tejże Konwencji każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia; nikt nie może być pozbawiony swojej własności, chyba że w interesie publicznym i na warunkach przewidzianych przez ustawę oraz zgodnie z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego. Powyższe postanowienia nie będą

jednak w żaden sposób naruszać prawa państwa do stosowania takich ustaw, jakie uzna za konieczne do uregulowania sposobu korzystania z własności zgodnie z interesem powszechnym lub w celu zabezpieczenia uiszczania podatków bądź innych należności lub kar pieniężnych.

Uchwalane w Polsce ustawy muszą pozostawać zgodne z Konstytucją, a także wiążącym prawem międzynarodowym. Zgodność ta może być przedmiotem kontroli inicjowanej przez różne podmioty. Oczywiście dotyczy to również przepisów Prawa wodnego.

Analizując przepisy rangi ustawowej należy wskazać, że wody ze swej natury nie są rzeczami w rozumieniu przepisu art. 45 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071), zwanej dalej „Kodeksem cywilnym”, nie są zatem objęte ogólnym pojęciem prawa własności rzeczy, lecz stanowią przedmiot odrębnej instytucji prawnej własności wód. Zgodnie z art. 143 Kodeksu cywilnego w granicach określonych przez społeczno-gospodarcze przeznaczenie gruntu własność gruntu rozciąga się na przestrzeń nad i pod jego powierzchnią. Przepis ten nie uchybia przepisom regulującym prawa do wód. W zdaniu drugim cytowanego przepisu ustawodawca ustanowił pierwszeństwo stosowania szczególnych przepisów regulujących te prawa, w tym zakresie odsyłając więc do przepisów Prawa wodnego.

Zgodnie z art. 211 ust. 1 Prawa wodnego wody stanowią własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo osób fizycznych. Tym samym ustawodawca dopuścił by własność wód mogła być przypisana różnym podmiotom, w tym osobom prywatnym. W art. 211 ust. 2 Prawa wodnego jednoznacznie wskazano rodzaje wód, które stanowią własność Skarbu Państwa, mianowicie

- a) wody morza terytorialnego,
- b) morskie wody wewnętrzne,
- c) śródlądowe wody płynące,
- d) wody podziemne.

Zgodnie z art. 211 ust. 4 Prawa wodnego śródlądowe wody płynące będące wodami publicznymi nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

W art. 22 Prawa wodnego określono katalog „śródlądowych wód płynących” zaliczając do nich wody w:

- 1) ciekach naturalnych oraz źródłach, z których te cieki biorą początek;
- 2) jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym albo okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych;
- 3) sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;
- 4) kanałach.

W związku z powyższym na poziomie ustawowym rozstrzygnięto jednoznacznie, które rodzaje wód stanowią własność Skarbu Państwa.

W praktyce z uwagi na zmienność w czasie wód (choćby ich przebiegu, usytuowania na wodach płynących), innych okoliczności faktycznych mogą jednak występować wątpliwości, co do zaliczenia określonej wody do wód publicznych. W celu jednoznacznego rozstrzygnięcia przedmiotowych kwestii ustawodawca wprowadził postępowania w sprawie ustalenia charakteru wód – uregulowane w art. 219 Prawa

wodnego. W ramach tego postępowania określono w sposób precyzyjny, transparenty procedury ustalania charakteru wód, mianowicie w art. 219 w :

- 1) ust. 3 – określono dokumenty stanowiące podstawę merytoryczną ustalenia charakteru wód;
- 2) ust. 2 – określono precyzyjnie organy właściwe do wydawania rozstrzygnięcia, strony postępowania a także formę rozstrzygnięcia;
- 3) ust. 2b, 2c, 5, 6, 6a – określono szczegółowe kwestie proceduralne prowadzenia postępowania administracyjnego
- 4) ust. 4 – określono jednoznacznie skutki prawne wydania rozstrzygnięcia.

Tym samym już obecnie na poziomie ustawowym są określone odpowiednie, transparentne i właściwe procedury zapewniające możliwości udziału i obrony interesów właścicieli nieruchomości w ramach tego postępowania.

Należy podkreślić, że decyzja w sprawie ustalenia charakteru wód nie prowadzi do wywłaszczenia właściciela nieruchomości z jego prawa. Przedmiotowe rozstrzygnięcie ma wyłącznie charakter deklaratoryjny czyli potwierdza istniejący stan faktyczny lub prawny, a nie go tworzy. Tym samym nie ma podstaw do przyznawania na podstawie przedmiotowej decyzji jakichkolwiek odszkodowań.

Warto dodać, że w przypadku wywłaszczenia dokonywanego na podstawie Prawa wodnego przewidziane jest przyznawanie odpowiedniego odszkodowania – co zostało uregulowane w art. 223 ust. 1 Prawa wodnego. Zgodnie z tym przepisem jeżeli śródlądowe wody płynące (lub wody morza terytorialnego albo morskie wody wewnętrzne) zajmą trwale, w sposób naturalny, grunt niestanowiący własności właściciela wód, grunt ten z chwilą zajęcia **staje się z mocy prawa** własnością właściciela wód. Zgodnie z ust. 2 w takim przypadku dotychczasowemu właścicielowi gruntu przysługuje odszkodowanie od właściciela wód na warunkach określonych w art. 472 Prawa wodnego. W opisaney sytuacji dochodzi do pozbawienia prawa własności właściciela danej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, czyli do wywłaszczenia. Tym samym w tym przypadku zapewniono odpowiednie odszkodowanie.

Mając powyższe na uwadze, przepisy Prawa wodnego dotyczące ustalenia charakteru wód nie wymagają uzupełnienia we wskazanym w petycji zakresie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem,
Z upoważnienia Ministra
Dokument podpisany elektronicznie przez:
Maciej Thorz
Zastępcą Dyrektora
Departament Gospodarki Wodnej

Informacja na temat przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), informuję, że:

1) administratorem Pana danych osobowych jest minister właściwy do spraw gospodarki wodnej z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, zwany dalej „Administratorem danych”;

2) Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia petycji na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.);

3) podstawą przetwarzania Pana danych osobowych jest konieczność wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze danych wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. W przypadku wyrażenia przez Pana zgody na udostępnienie imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, podstawą prawną przetwarzania jest udzielona zgoda;

4) Administrator danych przewiduje możliwość powierzenia przetwarzania danych innym podmiotom świadczącym na rzecz Administratora danych usługi z zakresu IT;

5) podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale konsekwencją niepodania danych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach;

6) posiada Pan prawo do:

- żądania dostępu do treści swoich danych osobowych, ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania,
- wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie w jakim przetwarzanie nie wynika z obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze danych,
- cofnięcia zgody i usunięcia danych w zakresie udostępnienia imienia i nazwiska na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego, co jednak nie będzie miało wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem,
- wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych;

8) Pana dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu;

9) Pana dane osobowe w zakresie rozpatrywania petycji będą przechowywane przez Administratora danych przez okres niezbędny do załatwienia sprawy, a następnie przez okres 25 lat, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2020 r. poz. 164), po tym czasie wraz z dokumentacją zostaną przekazane do właściwego archiwum państwowego jako materiał archiwalny;

10) dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych w Ministerstwie Infrastruktury: Inspektor ochrony danych, Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa, adres e-mail: inspektor.RODO@mi.gov.pl. Z Inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania przez Administratora danych Pana danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z tym przetwarzaniem danych.